

Recenze

Zdá se, že u **Marshallů** v žádném případě **nechtějí žít pouze z dávné slávy**. Naopak... v posledních letech u nich můžeme sledovat učiněný příval zajímavých novinek, povětšinou s celolampovým základem a profesionálními ambicemi.

Celolampový zesilovač

MARSHALL

JVM205H

Jiří „Rolf“ Randula & Marek „Ashok“ Šmerda
rolf@music-store.cz

**Doporučená
cena:** 35 900,- Kč

Distributor: Praha Music Center

Ocelářská 937/39, 190 00 Praha 9
tel.: 226-011-140
distribuce@pmc.cz, www.pmc.cz

Továrna v anglickém Milton Keynes za poměrně krátkou dobu uspokojila přání kytaristů snad ze všech hudebních oblastí, ať už mají jakékoli hudební touhy a představy o dokonalém zvuku. Ortodoxní zvukoví puristé obdrželi sadu modelů „Handwired“, ti progresivnější uvažující zastánci klasického rockového tónu zaplesali nad unikátními zesilovači „Vintage Modern“, věčně nespokojeným zvukovým hledačům a maximalistům byla předložena ultimativní série „JVM-4“ s celými dvanácti základními zvuky a nekritičtí obdivovatelé hudebních idolů dostali do rukou několik modelů „Signature“, na jejichž předních panelech jsou vedle obligátního podpisu Jima Marshalla též parafy největších es světové rockové scény.

Zdá se tedy, že ve vyjmenované produkci Marshall si ten „svůj“ aparát najde úplně každý. Komu je tedy určena nová řada JVM-2? V následujících řádcích se to společně s kolegou Ashokem pokusíme zjistit.

Série má celkem pět zástupců, najdete v ní hlavu i komba s výkonem 50 a 100 W, komba mohou mít jeden či dva reproduktory.

My jsme k testování obdrželi 50 W hlavu označenou JVM205H, což bude dle mého názoru na našem trhu zřejmě nejžádanější reprezentant celé řady.

Výrobek je to poměrně složitý a komplexní a tak před tím, než se pokusím reprodukovat dojmy ze zvukového testu, určitě nezaškodí podívat se trochu podrobněji na jeho jednotlivé části.

KONSTRUKCE

Designově nijak nevybočuje ze standardu, který Marshall uplatňuje u svých výrobků již od řady JCM 800 z počátku 80. let. Předpokládám, že jej tedy všichni znají, kdo nezná, ať se zastydí a podívá se na fotografie.

Zesilovač využívá tradičně dvou lamp EL34 (výkon) a jedné ECC83 (invertor fáze) v koncové sekci. K výkonovému stupni lze připojit všechny obvyklé kombinace reproduktorů 4 – 16 Ohm.

Předzesilovač má k dispozici další 4 kousky ECC83. Zajímavostí je, že všechny malé elektronky jsou „do půl pasu“ zapuštěné v šasi, což bude mít pravděpodobně jediný důvod. Tím je snaha o minimalizaci drátových spojů uvnitř aparátu, tudíž patice elektronky je oproti dřívějším zvyklostem součástí plošného spoje. Výhoda je nasnadě – jednodušší a tedy i levnější výroba a též i potenciálně vyšší spolehlivost, daná jak menším počtem pájených bodů, tak i mechanickou odolností zapuštěných lamp, které „nevytřese“ ani jízda v pravém pruhu dálnice D1 v úseku Humpolec - Brno.

PŘEDZESILOVAČ

Co zajímá kytaristy nejvíce? Pochopitelně jaké „to“ má zkreslení, jaký je čistý zvuk a co všechno se dá nakroutit „knoflíky“. Tedy předzesilo-

vač. Ten má u JVM2 dva kanály, označené jako Clean/Crunch a Overdrive. Oba mají své vlastní ovladače v obligátní sestavě Gain, Treble, Middle, Bass a Volume.

Na tom by nebylo nic až tak převratného, aparátů s podobnou výbavou po světě „běhají“ spousty.

Specialitou JVM jsou však tzv. zvukové módy. Každý z kanálů má tedy navíc tlačítko, jehož postupným mačkáním (scrollováním) lze vybrat jeden ze tří základních zvukových módů (zelený - oranžový - červený). O zvoleném módu nás informuje LED s odpovídající barvou, svítící zpod tlačítka.

Pro kanál Clean/Crunch, jsou módy charakterizovány takto:

Zelený – nejčistší zvuk, čerpající ze starých vintage aparátů s jednoduchým zapojením. Tento mód jako jediný nepoužívá ovladač Volume a hlasitost řídí pouze potenciometrem Gain

Oranžový – údajně vychází z topologie obvodu původních modelů Marshall JTM45/1959 Plexi. Zvuk jde od dynamicky zkomprimovaného čistého až k hardrockovému crunchi. Pozoruhodné je, že původní aparáty měly pouze ovladač Volume, který řídil zesílení i hlasitost. Zde je však použit Gain i Volume.

Červený – odkaz na legendární JCM 800 2203. Řízně heavy metalové zesílení 80. let.

Na kanálu Overdrive můžeme využít tyto módy:

Zelený – je velmi podobný „červenému“ módu kanálu Clean/Crunch, neb vychází rovněž z JCM800.

Oranžový – modernější a výraznější zesílení než na předchozích kanálech, použitelné pro doprovod i sólo.

Červený – zpěvný sólový zvuk se silným zesílením.

REVERB

Je plně digitální, prostý všech pružin a dalších mechanických částí. Zapojený je paralelně, tudíž při jeho použití nedochází k degradaci originálního signálu. Jeho úroveň se pro každý kanál nastavuje samostatným potenciometrem. Do „hry“ jej zapojíme stiskem podsvíceného tlačítka. Jako skoro vše na tomto aparátu má i Reverb jednu specialitu. Pokud přepneme z efektného zvuku na zvuk bez efektu, Reverb s původním signálem plynule a přirozeně dozní.

MASTER SEKCE

Obsahuje celkem čtyři ovladače: Presence - ostré výšky, Resonance - hutné basy, tedy onen zvuk, jenž způsobuje vlající nohavice (kytaristé ho milují a zvukaři nenávidí) a dva potenciometry celkové hlasitosti Master, mezi nimiž volíme dalším podsvíceným tlačítkem. Ideální pro doprovod a sólo, nebo pro dorovnání hlasitostí jednotlivých módů.

EFEKTOVÁ SMYČKA

JVM má smyčky hned dvě a my začneme od té méně zajímavé, v pořadí druhé... Ta je zapojená klasicky sériově a je tedy vhodná hlavně pro ekvalizéry, kompresory, „gejty“ a další efekty, které by měly mít vliv na celkový zvuk. Dá se také s úspěchem použít pro zapojení jiného předzesilovače přímo do koncové sekce (to ve spojení s druhou efektnou

smyčkou a svérázným ovládním dovoluje zesilovač plnohodnotně rozšířit o další kanály – více v návodu k použití).

Zajímavější z obou smyček je však první. Potenciometr na zadním panelu umožňuje nastavit, zda bude pracovat sériově nebo paralelně, v paralelním režimu pak určuje množství efektného signálu v celkovém zvuku (pokud smyčku nepotřebujeme, dá se tento ovladač použít též jako třetí Master celkové hlasitosti). Tlačítko + 4/-10 dB přizpůsobí úroveň smyčky rackovým procesorům i podlahovým krabičkám. Její nejdůležitější vlastností však je, že je plně ovladatelná tlačítkem z předního panelu i dalšími způsoby, které si popíšeme záhy.

OVLÁDÁNÍ

Největší revoluci v doposud poměrně konvenční konstrukci aparátů Marshall představuje systém ovládní (kdo již zná JVM4 nemusí číst dál).

Všechny spínače jednotlivých funkcí mají totiž digitální řízení, které přináší bonus v podobě paměti a presetů. Jak to funguje? Každý jednotlivý mód si „pamatuje“ poslední konfiguraci všech ostatních přepínačů a vždy se k ní vrací. Příklad? Dejme tomu, že používáte Zelený Clean mód se zapnu-

Recenze

tým Reverbem a krabičkou Chorus v první smyčce pro čistý zvuk, zcela „suchý“ Oranžový Overdrive mód pro doprovody a Červený Overdrive s Reverbem a zesíleným Master 2 pro sóla. Pokaždé když „nascrollujete“ na svůj „čistý“ zvuk, automaticky se k němu zapne Reverb i smyčka, aniž byste se museli starat o další ovladače, stejně tak se pro doprovodné zkruslení vše nežádoucí samo vypne a pro sólo okamžitě naskočí Reverb i zesílený zvuk. Platí to samozřejmě pro všech 6 zvukových módů, které můžete využívat bez omezení.

FOOTSWITCH

Největším luxusem však je, že popsané inteligentní ovládání zvládá i čtyřtlačítkový footswitch,

který je součástí dodávky. Ten má dva pracovní režimy Switch Mode a Preset Mode. V režimu Switch si můžete na kterýkoli z jeho čtyř pedálů naprogramovat funkci libovolného tlačítka z předního panelu. Lze s ním tedy „scrollovat“ módy obou kanálů (stále si pamatují poslední nastavení všech ostatních ovládacích prvků, a pokud přepnete mezi kanály, vrací se na poslední použitý mód), a nezávisle na tom vypínat a zapínat Reverb, Smyčku i Master. Pravda... jedno tlačítko oproti hlavnímu panelu chybí, takže není možné ovládat stále všechny funkce, ale vždy jen čtyři z pěti. Je však jen na uživateli, které z nich to budou.

Pedál je také vybaven sadou LED indikátorů, které poskytují stejné informace jako „světýlka“ na zesilovači.

Režim Preset dovoluje přiřadit každému nožnímu tlačítku vždy jeden kompletní hotový zvuk, u nějž je pevně stanoven použitý zvukový mód i stav (zapnuto/vypnuto) všech ostatních přepínačů (Reverb, FX Loop, Master 1/2). Přepínání je v tomto případě srovnatelné s ovládáním podlahových multieffektů, které jediným šlápnutím jednoduše „přehodí“ vybraný zvuk se vším všudy. Odpadá tedy nepříjemná povinnost kytaristy „zatančit kozáčka“ po přepínačích a krabičkách při každé změně zvuku.

Pokud je někdo natolik zmlsaný, že i výše uvedené se mu zdá být málo flexibilním, nabízí se ještě možnost využít kombinace režimů Switch a Preset.

Ano i to je možné, takže kupříkladu na prvních třech pedálech lze mít připravené hotové zvuky a poslední šlápnutím přepínat hlasitost Master 1/2. Nebo cokoli jiného, přesně tak, jak si kdo přeje.

Programování funkcí tlačítek je navíc velice snadné, logické a rychlé, popisovat to však z prostorových důvodů nehodlám. Naprogramované funkce si pedál „podrží“ i po odpojení od zesilovače a nastavené presety dále uplatňuje při zapojení do jakéhokoli dalšího JVM2. Jste-li tedy dostatečně slavní na to, aby vám pořadatelé snášeli „modré z nebe“, můžete si do „Rideru“ a smlouvy zadat požadavek na zajištění JVM2 a cestovat ze štace na štaci pouze s pedálem. :o)

Footswitch, už tak dostatečně geniální, se pyšní ještě poslední

velmi praktickou vlastností.

Ke své činnosti totiž nepotřebuje žádný mnohažilový kabel ani speciální konektor (což je s ohledem na množství funkcí neuvěřitelné). Veškeré informace proudí po naprosto standardním kabelu Jack-Jack, který nemusí být ani stíněný. Takže i v případě, že hrajete na obřím festivalovém pódiu, nemůžete mít problém s tím, že by kabel od pedálu nestačil až „na forbinu“. Prostě si za pár korun pořídíte kabel delší, anebo si jej „vysomrujete“ od zvukaře, ten jistě bude mít...

MIDI

Ano, najdou se mezi námi i tací, kterým ani to nejdokonalší pořadí nepřipadá dosti dokonalé. Pro ty má JVM2 v záloze ovládání prostřednictvím MIDI. Dvěma DIN „pětikolky“ na zadním panelu s označením MIDI In/Thru připojíte jakýkoli MIDI pedál s nímž lze ovládat libovolné množství presetů, společně třeba s efektním procesorem. Velký dík patří na tomto místě Ashokovi, který ve svém volném čase funkci MIDI otestoval. Díky tomu mohu nyní hrdě napsat – Funguje to!

DALŠÍ VÝBAVA

Poslední položkou je symetrický D.I. výstup s konektorem XLR a speaker simulátorem. Slouží nejen k tomu, aby zvukaři ušetřili jeden mikrofon při snímání na koncertě, ale má i originální využití pro tzv. funkci „Silent Recording“. Na rozdíl od většiny jiných aparátů má totiž JVM předzesilovač provozuschopný i v režimu Stand-by. Tudiž s ním lze ve studiu nahrávat přímo do mixu, bez reproboxu a zbytečného hluku. Pravda, tato funkce zase není až tak nová, měl ji už model JCM900 skoro před dvaceti lety, ale prostě tu je a budme za to vděční.

JAK HRAJE?

U takto vybaveného zesilovače asi není možné v testu obsáhnout a popsat všechny zvukové nuance, takže jsme se s Ashokem soustředili na to nejdůležitější, případně nejzajímavější. K prvním pokusům jsme využili Fender Stratocaster s humbuckerem Seymour Duncan, dvěma SC Texas Special a reprobox Marshall 1960AV.

Zelený mód kanálu Clean/Crunch se v této kombinaci jevil jako dosti ostrý s charakterem, který mi občas připomínal některé zesilovače Vox. Cinkavý zvuk v mezipolohách Fenderu by si rozhodně našel uplatnění při vybrnkávaných pasážích. Velikou pochvalu si zaslouží také Reverb, který je opravdu krystalicky čistý a přirozený. Bez mučení však přiznám, že jakožto zvukař jsem nikdy nebyl příznivcem chrastivých pružinových reverbů a tak je možné, že pokud máte rádi právě tento „špinavý“ dozvuk, nebudete z JVM příliš nadšeni. Korekce mají výrazný účinek, který je citelnější než na starších modelech Marshall. To platí pro všechny módy obou kanálů.

Oranžový mód již nabízí to, na co jsme u Mars-

hallů zvyklí. Čistý zvuk je kulatější, má méně výšek a více příjemných basů, s přibývajícím Gainem stoupá úroveň komprese, která se postupně mění v hardrockový crunch ala AC/DC. Výhodou je, že i při vyšším Gainu jsou jednotlivé struny bezvadně čitelné, na druhou stranu metalovou pilku na něj bez nějakého „nakopávátka“ asi nedáte ani se snímači EMG. Plnotučného charakteru však zkreslení dosahuje až při celkově vyšší hlasitosti. Prostě jako za starých časů – preampu musí pomoci koncová část. Čistý zvuk je pro mé ucho lahodnější než ten u předchozího módu.

Červený režim s sebou přináší reminiscenci doby džínových bund a metalových nášivek. Model 2203 je tam prostě slyšet. Při vyšších hodnotách Gainu a korekcích „Na Štefla“ (vše naplno) je zvuk svou barvou z 99% shodný s předlohou, což jsme si přímo ověřili srovnáním s originálním zesilovačem JCM800. Pokud znáte nahrávky kapel jako Accept, Judas Priest nebo Saxon, tak víte o čem je řeč.

S menším gainem a složitějším nastavením korekci se zvuk od JCM800 vzdaluje a stává se poněkud prskavým. I reakce na dynamiku hry je méně výrazná – plošší a zesilovač dává hudebníkovi o něco menší prostor pro práci rukou na nástroji. V tomto módu se nám ani nepodařilo stažením hlasitosti na kytarě získat zcela čistý zvuk, což u „osmistovky“ většinou jde.

Zelený mód kanálu Overdrive je velmi podobný předchozímu.

Má v porovnání s ním nepatrně více zkreslení a za to mu schází stejně malý kousek hutného základu. Jinak platí přibližně totéž.

Oranžová barva přepínače Overdrive přináší o další kousíček větší zkreslení, které by se dalo v určitých nastaveních přirovnat k aparátům série JCM900 nebo JCM2000 a v jiných třeba k Englu. Zvuk je využitelný asi pro všechny moderní styly rockové a metalové hudby, a mě i Ashokovi se na celém aparátu líbil nejvíc. Možná bych mu opět vytknul mírně jedovatý nádech vyšších středů, což nedokázal příliš ovlivnit ani ovladač Presence v koncové sekci. Ovšem tato „prskavost“ byla nepříjemná pouze u standardně naladěného Fenderu a v okamžiku, kdy se na konci kabelu objevil sedmistrunný ESP-LTD Viper s aktivními snímači EMG, bylo vše jinak. Při hlubším ladění totiž přesně tento zvuk pomáhá zkonkrétnit hutné riffy a dodává hudbě patřičnou agresivitu a průraznost, kterou doposud mnozí muzikanti u britské značky marně hledali. Pokud si důkladně pohrajete s výstupními ovladači Presence a Resonance, možná ani nebudete věřit, že je to Marshall.

Nejkreslenější „Červený“ zvuk je při většině nastavení již málo konkrétní pro doprovodnou hru, za to však nabízí příjemnou a citlivou reakci i pro ty nejnáročnější sólové postupy, které se s ním hrají pohodlně, mají zpěvný nádech, dlouhý sustain a dobře se prosazují. Pokud používáte pro sólování přední snímač, je nutné pečlivě hlídat čistotu hry, jinak z reproduktorů vyleze spíš nesrozumitelný šum.

ZÁVĚR

Kytaristé se dělí zhruba na dva druhy... Jedni jsou buď slepí, nebo líní pamatovat si, kde na pódiu zapomněli footswitch a těm nezbývá, než si všechny zvuky „vymáčkat“ rukama z nástroje, snímačů a reakce aparátu (k nim patří já). Tuto svéráznou skupinu s přiměřeným pohledem na věc Marshall „podchytil“ sérií Vintage Modern. Pak je tu druhá skupina (zřejmě o něco větší a patří k ní i Ashok), která má všechny ty krásné zvuky předem připravené vždy „po ruce“

(vlastně po noze) a místo zoufalého přepínání snímačů, kroucení pořádkem a zkoušení optimální razance trsátka se věnuje hlavně hře. A právě druhým jmenovaným Marshall vychází vstříc s JVM2.

Nabízí totiž prakticky srovnatelnou využitelnost (komu by nestačily 4 prese-ty???) a moderní zvukové možnosti jako vybavenější JVM4, ovšem s mnohem přijatelnější cenou. A to je oč tu běží.

Ashokovo závěrečné zhodnocení je ještě příznivější: „...nemám co bych vytknul, každý si tam svůj zvuk najde...“

BUM · BUM
PARDUBICE
BUM

19.4.8
SOBOTA

malá hala ČEZ Arény v Pardubicích

velký sraz bubeníků
z celé České republiky